

Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców (EFU)

Podstawę prawną dla wykorzystania przez Polskę środków z EFU stanowi **Decyzja nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”**.

Celem ogólnym Funduszu jest wspieranie działań podejmowanych przez państwa członkowskie i zachęcanie do podejmowania wysiłków w zakresie przyjmowania uchodźców i wysiedleńców i ponoszenia związanych z tym konsekwencji, z uwzględnieniem prawodawstwa wspólnotowego w tej dziedzinie, poprzez współfinansowanie działań przewidzianych w niniejszej decyzji.

Cele szczegółowe:

Fundusz wspiera działania w państwach członkowskich w jednej lub większej liczbie następujących dziedzin:

1. warunki przyjmowania uchodźców i procedury azylowe;
2. integracja osób, o których mowa w art. 6 Decyzji, których pobyt na terytorium danego państwa członkowskiego ma charakter stały i trwały;
3. poprawa zdolności państw członkowskich do opracowywania, monitorowania i oceniania ich polityk azylowych w świetle zobowiązań tych państw wynikających z istniejącego i przyszłego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego wspólnego europejskiego systemu azylowego, w szczególności z myślą o nawiązaniu praktycznej współpracy między państwami członkowskimi;
4. przesiedlanie osób, o których mowa w art. 6 lit. e) Decyzji. Do celów niniejszej decyzji przesiedlenie oznacza proces, zgodnie z którym obywatele państw trzecich lub bezpaństwowcy, na wniosek UNHCR złożony w oparciu o potrzebę międzynarodowej ochrony danej osoby, są przemieszczani z państwa trzeciego do państwa członkowskiego, w którym zezwala im się osiedlić po nadaniu im jednego z następujących statusów:
 - a. statusu uchodźcy w rozumieniu art. 2 lit. d) dyrektywy Rady 2004/83/WE; lub
 - b. statusu, który na mocy krajowego i wspólnotowego prawa zapewnia te same prawa i korzyści co status uchodźcy;
5. przemieszczanie osób należących do kategorii, o których mowa w art. 6 lit. a) i b) Decyzji, z państwa członkowskiego, które przyznało im międzynarodową ochronę, do innego państwa członkowskiego, w którym zostanie im przyznana podobna ochrona, a także osób należących do kategorii, o której mowa w art. 6 lit. c) Decyzji, do innego państwa członkowskiego, w którym zostaną rozpatrzone ich wnioski o udzielenie międzynarodowej ochrony.

Ogólna kwota dostępna dla Polski w ramach Funduszu wynosi około 12 315 086,86 Euro. Dostępne dla Polski roczne alokacje przedstawiają się następująco:

- 2008 rok – 1 784 686,98 Euro
- 2009 rok – 2 193 399,88 Euro
- 2010 rok – 2.279.913,29 Euro
- 2011 rok – 2 044 000 Euro (budżet indykatywny)
- 2012 rok – 2 044 000 Euro (budżet indykatywny)
- 2013 rok – 2 436 000 Euro (budżet indykatywny)

Grupy docelowe Funduszu obejmują:

1. każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego status jest określony w konwencji genewskiej, a który uzyskał zezwolenie na pobyt jako uchodźca w jednym z państw członkowskich;
2. każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzystający z jednej z form ochrony uzupełniającej w rozumieniu dyrektywy 2004/83/WE;
3. każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który złożył wniosek o objęcie jedną z form ochrony określonych w lit. a) i b);
4. każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzystający z ochrony tymczasowej w rozumieniu dyrektywy 2001/55/WE;
5. każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który jest przesiedlany lub został przesiedlony do państwa członkowskiego.

Cele Funduszu realizowane są w ramach wieloletniego okresu programowania w latach 2008–2013. W związku z obowiązującą zasadą kwalifikowalności wydatków „n+1”, działania (projekty) w praktyce mogą być realizowane w latach 2008-2014.

Komisja Europejska przyjęła Wytyczne Strategiczne na lata 2008 – 2013 (Decyzja Komisji z dnia 29 listopada 2007 w sprawie wykonania decyzji nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady). Na podstawie Wytycznych Strategicznych powstał Program Wieloletni na lata 2008 – 2013 zatwierdzony następnie przez Komisję Europejską. Program Wieloletni jest realizowany poprzez następujące po sobie bardziej szczegółowe Programy Roczne.

W dniu 15 grudnia 2008 roku Komisja Europejska zatwierdziła Program Wieloletni 2008 – 2013 oraz Program Roczny 2008. W dniu 7 maja 2009 roku Polska otrzymała notę zatwierdzającą Program Roczny 2009. Obecnie trwają negocjacje z Komisją Europejską nad ostatecznym kształtem Programu Roczego 2010. Alokacja w ramach każdego Programu Roczego jest podzielona na dwie części: konkursową i bezkonkursową. Część konkursowa jest otwarta, tj. skierowana do szerokiego grona potencjalnych beneficjentów. W części bezkonkursowej, na poziomie każdego Programu Roczego, określone są konkretne projekty oraz jednostka realizująca. W procedurze bezkonkursowej realizowane są projekty, które

ze względu na występowanie monopolu de jure lub ze względów bezpieczeństwa nie mogą stanowić przedmiotu wyboru w ramach konkursu.

W związku z realizacją Programu Rocznego 2008 zostały przeprowadzone 4 konkursy (w ramach działania – *Rozwinięcie i poprawa oferty integracyjnej oraz poradnictwa zarówno dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, jak i osób objętych ochroną międzynarodową*), w wyniku których dofinansowanie ze środków EFU otrzymało dwadzieścia sześć projektów.

W związku z realizacją Programu Rocznego 2009 w dniu 23 grudnia 2009 roku ogłoszono pierwszy konkurs w ramach działania: *Rozwinięcie i poprawa oferty integracyjnej oraz poradnictwa zarówno dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, jak i osób objętych ochroną międzynarodową* – z terminem składania wniosków do 24 lutego br. Szczegółowe informacje dotyczące konkursu znajdują się na stronie internetowej: www.wwpe.gov.pl.

W ramach procedury bezkonkursowej Programu Rocznego 2009 realizowane będą trzy projekty, w których jako partner występuje Urząd do Spraw Cudzoziemców. Porozumienia finansowe o dofinansowanie tych projektów ze środków EFU są finalizowane. Są to następujące projekty:

1. Rozbudowa biblioteki Wydziału Informacji o Krajach Pochodzenia UdSC
2. Misje badawcze do krajów pochodzenia
3. Wizyty studyjne

Zgodnie z zatwierdzonym przez Komisję Europejską Systemem Zarządzania i Kontroli: Instytucją Odpowiedzialną jest Departament UE i Współpracy Międzynarodowej MSWiA,

Instytucją Delegowaną jest Władza Wdrażająca Programy Europejskie, Instytucją Audytu jest Departament Ochrony Interesów Finansowych UE Ministerstwa Finansów,

Instytucją Certyfikującą jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

źródło: www.msw.gov.pl